

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2018/2031,**19. detsember 2018,****millega Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavat õigusraamistikku käsitatakse piiratud ajavahemikul samaväärsena kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 648/2012**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemistebehoidlate kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 25 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) 29. märtsil 2017 esitas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik (edaspidi „Ühendkuningriik“) Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohase teate oma kavatsuse kohta EList välja astuda. Aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes lõpeb alates väljaastumislepingu jõustumise kuupäevast või lepingu puudumise korral kahe aasta möödumisel teatest, s.t alates 30. märtsist 2019, kui Euroopa Ülemkogu ei otsusta kokkuleppel Ühendkuningriigiga ühehäälselt seda tähtaega pikendada.
- (2) Nagu osutati komisjoni 13. novembri 2018. aasta teatises „Valmistumine Ühendkuningriigi väljaastumiseks Euroopa Liidust 30. märtsil 2019: erandolukorra tegevuskava“ ⁽²⁾ (edaspidi „erandolukorra tegevuskava“), võivad ilma kokkuleppeta väljaastumise korral avalduda ohud liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsusele. Selliste ohtude ärahoidmiseks on põhjendatud ning liidu ja liikmesriikide huvides tagada, et kesksed vastaspoole, kes on Ühendkuningriigis juba tegevusloa saanud (edaspidi „Ühendkuningriigi kesksed vastaspoole“), võivad jätkata kliirimisteenusete osutamist liidus piiratud ajavahemikul pärast 29. märtsi 2019.
- (3) Keskne kliirimine suurendab turu läbipaistvust, maandab krediidiriske ja vähendab edasikandumise riski keskse vastaspoolte ühe või mitme liikme kohustuste täitmatajätmise korral. Selliste teenuste osutamine on seega finantsstabiilsuse seisukohast äärmiselt tähtis. Kliirimisteenusete osutamise katkemine võib mõjutada ka keskpankade rahapoliitika elluviimist, kui tehinguid kliiritakse liidu keskpanga emiteeritud vääringus. Lisaks on kesksete vastaspoolte kliiritud finantsinstrumentid esmatähtsad finantsvahendajatele ja nende klientidele, et maandada näiteks intressiriske, ning kliirimisteenusete osutamise katkemine võib seega tekitada riske liidu reaalmajandusele.
- (4) 31. detsembri 2017. aasta seisuga oli börsiväliste tuletisinstrumentide tinglik väärtus kogu maailmas üle 500 triljoni euro, millest intressimäära tuletisinstrumentid moodustavad enam kui 75 % ja välisvaluuta tuletisinstrumentid ligi 20 %. Ligikaudu 30 % kõigist börsivälisest tuletisinstrumentidest on nomineeritud eurodes ja muudes liidu vääringutes. Börsiväliste tuletisinstrumentide keskse kliirimise turg on väga kontsentreeritud; eriti on seda börsiväliste intressimäära tuletisinstrumentide keskse kliirimise turg, kus 97 % kliirimisest toimub ühes Ühendkuningriigi keskses vastaspooles ⁽³⁾.
- (5) Alates 30. märtsist 2019 saavad Ühendkuningriigi keskestest vastaspooltest kolmanda riigi kesksed vastaspoole ning nad võivad osutada kliirimisteenusete üksnes juhul, kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) neid määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 kohaselt tunnustab. Ühendkuningriigi kesksete vastaspoolte tunnustamise puudumise korral ei tohi liidus asutatud vastaspoole kliirida börsiväliseid tuletisinstrumente, mille kliirimiskohustus on määruse (EL) nr 648/2012 artikli 4 kohaselt Ühendkuningriigi kesksel vastaspooltel. Selline olukord võib tekitada nendele vastaspooltele ajutisi raskusi kliirimiskohustuse täitmisel, mis omakorda võib ohustada liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsust ning rahapoliitika elluviimist. Erandolukorra tegevuskava kohaselt on seega vaja, et kõnealuses erandolukorras käsitatakse Ühendkuningriigi kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavat õigus- ja järelevalvekorda rangelt piiratud ajavahemikul ja eritingimustel samaväärsena, nii et need kesksed vastaspoole saaksid jätkata kliirimisteenusete osutamist liidus.

⁽¹⁾ ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.⁽²⁾ COM(2018) 880 final.⁽³⁾ Rahvusvaheliste Arvelduste Pank, statistiline väljaanne: OTC derivatives statistics at end December 2017, 3. mai 2018 (https://www.bis.org/publ/otc_hy1805.pdf).

- (6) Selleks et kolmandas riigis tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavat õigus- ja järelevalvekorda saaks käsitada samaväärsena määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud korraga, peavad vastavalt kõnealuse määruse artikli 25 lõikele 6 olema täidetud kolm tingimust.
- (7) Esiteks tuleb kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekorraga tagama, et kõnealuse kolmanda riigi kesksed vastaspoolde täidavad õiguslikult siduvaid nõudeid, mis on samaväärsed määruse (EL) nr 648/2012 IV jaotises sätestatud nõuetega. Kuni 29. märtsini 2019 on määrus (EL) nr 648/2012 Ühendkuningriigis vahetult kohaldatav ja Ühendkuningriigi kesksed vastaspoolde, kellele on antud tegevusloa nimetatud määruse artikli 14 alusel, peavad seega järgima määruse nõudeid. Osana Euroopa Liidust väljaastumise 2018. aasta seadusest võttis Ühendkuningriik 26. juunil 2018 määruse (EL) nr 648/2012 sätted üle Ühendkuningriigi siseriikliku õigusesse alates Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kuupäevast.
- (8) Teiseks tuleb kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekorraga tagada, et kolmandas riigis asutatud kesksete vastaspoolde üle tehakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja nende suhtes võetakse tõhusaid täitmismeetmeid. Kuni 29. märtsini 2019 on Ühendkuningriigi kesksed vastaspoolde vastavalt Ühendkuningriigi siseriiklikule õigusele ja kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012 Inglise Panga järelevalve all⁽¹⁾. Määruse (EL) nr 648/2012 Ühendkuningriigi siseriikliku õigusesse ülevõtmise raames jääb Inglise Pank vastutavaks kesksete vastaspoolde järelevalve eest ning Inglise Panga järelevalve- ja täitevolitused kesksete vastaspoolde suhtes jäävad sisuliselt samaks.
- (9) Kolmandaks tuleb kõnealuse kolmanda riigi õigusraamistikus ette näha tulemuslik samaväärne süsteem kolmanda riigi õiguskorra kohaselt tegevusloa saanud kesksete vastaspoolde tunnustamiseks. See tagatakse määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 25 sätestatud samaväärsussüsteemi ülevõtmisega Ühendkuningriigi siseriikliku õigusesse.
- (10) Komisjon järeltab, et Ühendkuningriigi kesksete vastaspoolde suhtes kohaldatav Ühendkuningriigi õigus- ja järelevalvekord vastab liidust väljaastumisele järgneval päeval määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõikes 6 sätestatud tingimustele.
- (11) Käesolev otsus põhineb Ühendkuningriigi liidust väljaastumisele järgneval päeval Ühendkuningriigi kesksete vastaspoolde suhtes kohaldataval õigus- ja järelevalvekorral. Seda õigus- ja järelevalvekorda tuleks pidada samaväärseks üksnes juhul, kui kesksete vastaspoolde suhtes kohaldatavad Ühendkuningriigi siseriikliku õiguse nõuded jäävad kehtima ning neid kohaldatakse ja nende täitmine tagatakse ka edaspidi tulemuslikult ja järjepidevalt. Seega on ESMA ja Inglise Panga vaheline tulemuslik teabevahetus ning järelevalvetegevuse koordineerimine üks peamisi samaväärsena käsitamise tingimusi.
- (12) See teabevahetus nõuab laiaulatuslike ja tõhusate koostöölepingute sõlmimist vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõikele 7. Nende koostöölepingutega tuleks tagada ka võimalus jagada kogu asjakohast teavet määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõikes 3 osutatud asutustega, kaasa arvatud Euroopa Keskpank ja muud Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmed, et konsulteerida nende asutustega Ühendkuningriigi kesksete vastaspoolde tunnustatud staatuse küsimuses või kui nimetatud teave on nendele asutustele vajalik järelevalvekohustuste täitmiseks.
- (13) Erandolukorras, kus Ühendkuningriigi liidust väljaastumine toimub ilma lepinguta, tuleb määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõike 7 kohaselt sõlmitud koostöölepingutega tagada, et ESMA-l on vahetu ja pidev juurdepääs kogu enda taotletavale teabele. Kõnealune teave hõlmab muu hulgas teavet, mis võimaldab hinnata olulisi riske, mida Ühendkuningriigi kesksed vastaspoolde liidule või liikmesriikidele otseselt või kaudselt avaldavad. Koostöölepingutes tuleks seega täpsustada Ühendkuningriigi kesksete vastaspoolde kliirimistegevusega seotud kiire teabevahetuse mehhanisme ja menetlusi, mis käsitlevad liidu vääringutes nomineeritud finantsinstrumente, kauplemiskohti, kliiringuosalisi ning liidu krediidiasutuste ja investeerimisühingute tütarettevõtjaid; koostalitluskokkuleppeid teiste kesksete vastaspooldega; omavahendeid; tagatisfondide moodustamist ja kalibreerimist, võimendustagatist, likviidseid vahendeid ja tagatisportfelle, kaasa arvatud stressitestid; kiiret teavitamist mis tahes muutustest, mis mõjutavad Ühendkuningriigi keskseid vastaspoolde või nende suhtes kehtivat Ühendkuningriigi õigus- ja järelevalvekorda; mehhanismi ESMA kiireks teavitamiseks mis tahes muutustest seoses Ühendkuningriigi kesksete vastaspooldega, mis võivad mõjutada liidu rahapoliitikat.

⁽¹⁾ Finantsteenuste ja -turgude 2000. aasta seaduse 2013. aasta määruste (börsivalised tuletisinstrumentid, kesksed vastaspoolde ja kauplemisteabehoidlad) 5. osa.

- (14) Komisjon jälgib koostöös ESMAga mis tahes muudatusi õigus- ja järelevalvekorras, mis võivad mõjutada Ühendkuningriigi keskseid vastaspooli, samuti turu arengut ning järelevalvealast koostööd, sealhulgas kiiret teabevahetust ESMA ja Inglise Panga vahel. Komisjon võib igal ajal algatada läbivaatuse, kui asjaomased sündmused tingivad vajaduse, et komisjon hindaks uuesti käesoleva otsusega tunnustatud samaväärsust, kaasa arvatud juhul, kui ESMA ja Inglise Panga vahel sõlmitud koostöölepingute tingimustest ei peeta kinni või kui need ei võimalda tulemuslikult hinnata riski, mida Ühendkuningriigi kesksed vastaspoolad avaldavad liidule või liikmesriikidele.
- (15) Võttes arvesse Ühendkuningriigi ja liidu vaheliste suhete edaspidist ebakindlust ning selle võimalikku mõju liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsusele ja ühtse turu terviklikkusele, peaks käesolev otsus kehtima kuni 30. märtsini 2020. Käesolevas otsuses antud hinnang ei piira seetõttu mis tahes edasisi hinnanguid keskseid vastaspooli käsitlevale Ühendkuningriigi õigus- ja järelevalvekorrale ning sellele ei tohiks tugineda väljaspool käesoleva otsuse eesmärke.
- (16) Käesolev otsus peaks jõustuma võimalikult kiiresti ja seda tuleks kohaldada alles alates aluslepingute Ühendkuningriigi suhtes kohaldamise lõpetamisele järgnevast päevast, välja arvatud juhul, kui selleks kuupäevaks on jõustunud Ühendkuningriigiga sõlmitud väljaastumisleping või kui Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikes 3 osutatud kaheaastast perioodi on pikendatud.
- (17) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaperikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 kohaldamisel loetakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi õigus- ja järelevalvekorrald, mis hõlmab finantsteenuste ja -turgude 2000. aasta seadust ja Euroopa Liidust väljaastumise 2018. aasta seadust ning mida kohaldatakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis juba asutatud ja tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte suhtes, samaväärseks määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõuetega.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates kuupäevast, mis järgneb kuupäevale, mil vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikele 3 lõpetatakse aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis.

Käesolevat otsust ei kohaldata ühelgi järgmisel juhul:

- a) kõnealuseks kuupäevaks on jõustunud vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikele 2 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga sõlmitud väljaastumisleping;
- b) vastu on võetud otsus pikendada Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikes 3 osutatud kaheaastast perioodi.

Käesolev otsus kehtib kuni 30. märtsini 2020.

Brüssel, 19. detsember 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER